

Dauguma mūsų rajono dirvožemių yra jauniniai, neturintys organinės medžiagos. Organinių medžiagų trūkumas pablogina oro cirkuliaciją dirvoje, vandens imlumą, susilpnina mikroorganizmų veiklą. Dirvos derlingumas sumažėja. Norint viso to išvengti, būtina dirvas intensyviai tręšti organinėmis trąšomis. Vertingiausia trąša yra mėšlas. Bet mėšlo kolūkiuose dar neužtenka visų ariamų plotų patrešimui.

Kolūkių patyrimas ir bandymų stočių duomenys rodo, kad gerai paruoštos durpės papildoma duoda aukštus javų derlius. Mūsų rajono „Anykščių šilėlio“, „Pergalės“, „Lenino kelių“, „Svyturio“ ir eilės kitų kolūkių patyrimas rodo, kad panaudojant tręšimui tinkamai paruoštas durpes, kiekvienais metais galima gauti aukštus kultūrų derlius.

Šiais metais rajono kolūkiai pagamino durpių-mėšlo komposto 16.300 tonų. Tenka padaryti priekaitą J. Biliūno vardo, „Kibirkštės“, „Naujo gyvenimo“, „Skiemonių“, „Tarybų Lietuvos“ kolūkių valdyboms, kurios visai nesirūpina durpių-mėšlo kompostų gamyba.

Patyrimas rodo, kad grynais durpėmis laukus tręšti neapsimoka, nes toks patrešimas derliaus priedo neduoda. Mat, durpėse nėra pakankamo kiekio mikroorganizmų, azotas jose yra augalams neprieinamoje formoje. Tik tokias durpes panaudojus kaip kraiką ar tinkamai sukompostavus su mėšlu, srutomis, pridant

atitinkamą kiekį fosforitmilčių, jau gausime vertingą trąšą, prilygstančią mėšlui.

Eksploatuojant durpynus, būtina juos patikrinti rūgštingumo atžvilgiu. Esant rūgščiai reakcijai, sudarant kompostus reikia pridėti po 10–15 kg kalkių į kiekvieną durpių toną. Elmininkų bandymų stotyje buvo darytas toks bandymas: durpių pūdiniu (3 dalys durpių ir viena dalis mėšlo) buvo patreštas pūdymas ir buvo gautas toks rugių ir daugiamečių žolių derlius:

Trešimas	Rugių derlius pirmais metais po patrešimo		Daugiamečių žolių derlius antrais metais po patrešimo
	grūdų	šiaudų	
1. Be pūdinio	25,5	55,6	56,3
2. Durpių-mėšlo pūdinis (20 t ha)	28,3	57,7	66,7

Iš bandymo matome, kad organinės trąšos

Lietuvos tekstilinkai šiemet palyginti su praeitais metais produkcijos gamybą padidino beveik trečdaliu. Vartotojai noriai perka audinius, kuriuos išleidžia Kauno vilninių audinių fabrikas „Drobė“. Už geriausius naujų audinių pavyzdžius fabrikui Pasaulinėje parodoje Briuselyje buvo suteiktas aukso medalis. Dabar fabrikas ruošia 43 naujus vilninių audinių pavyzdžius parodai-mugei, kuri netrukus bus atidaryta Maskvoje.

Nuotraukoje: fabriko gamybinio-techninio skyriaus inžinierius P. Didžgalvis ir kontrolės meistras I. Jakulevičienė atrenka geriausius naujų audinių pavyzdžius. M. Ogajaus (ELTOS) nuotr.

Jau praeitą savaitę „Anykščių“ plytų ir drenažo vamzdžių gamyklos statybininkai perdavė naudoti mui 4-rių butų gyvenamą namą. Namai užbaigtas puse mėnesio anksčiau nustatyto laiko. Jame apsigyveno darbo pirmūno statiko Juliaus Būgos,

APIE LIETUVOS KOMUNISTŲ PARTIJOS EILINIO XII SUVAŽIAVIMO SUŠAUKIMĄ

Lietuvos KP Centro Komiteto VII plenumo nutarimas,

priimtas 1959 metų lapkričio 28 d.

1. Sušaukti Lietuvos Komunistų partijos eilinį XII suvažiavimą 1960 metų kovo 1 dieną.

2. Patvirtinti šią suvažiavimo darbotvarkę:

1) Lietuvos KP Centro Komiteto ataskaitinis pranešimas;

2) Lietuvos KP Revizijos komisijos ataskaita;

3) Lietuvos KP Centro Komiteto rinkimai;

4) Lietuvos KP Revizijos komisijos rinkimai.

3. Nustatyti šias atstovavimo normas Lietuvos KP eiliniame XII suvažiavime: vienas delegatas su sprendžiamąjo balsu teise nuo 90 TSKP

narių ir vienas delegatas su patariamąjo balsu teise nuo tokio pat kandidatų į TSKP narius skaičiaus.

4. Delegatus į Lietuvos KP eilinį XII suvažiavimą išrinkti rajonų ir miestų partinėse konferencijose ir rajonų partiniuose susirinkimuose sutinkamai su TSKP įstatais uždaro (slapto) balsavimo būdu.

Delegatus nuo Vilniaus miesto partinės organizacijos išrinkti betarpiškai rajonų partinėse konferencijose.

Visų šalių proletarai, vienykitės!

KOLEKTUVINIS DARBAS

LIETUVOS KOMUNISTŲ PARTIJOS ANYKŠČIŲ RAJONO KOMITETO IR RAJONO DARBO ŽMONIŲ DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

1959 m.

gruodžio

3 d.

Ketvirtadienis

Nr. 97 (1080)

KAINA 15 KAP.

Eina nuo 1948 m.

DAUGIAU KOMPOSTO

žymiai pakeičia laukų derlingumą. Kolūkių sąlygomis, kur dirvos seniai begavusios organinių trąšų, patrešimo efektas bus kelis kartus didesnis.

Kolūkių valdybos, žemės ūkio specialistai turi kovoti kasmet vis už aukštesnius derlius. Kiekvieno kolūkio valdybos pareiga kuo daugiau sukaupti organinių trąšų. Norint to pasiekti, reikia plačiai panaudoti durpes organinių trąšų ištekliams papildyti. Baigus kūlimą, kiekvienas kolūkis privalo organizuoti durpių paruošimo ir išvežimo brigadas, sudaryti kiekvienai brigadai durpių išvežimo grafikus, taikyti paskatinimo priemones ir besąlyginiai įvykdyti durpių komposto paruošimo užduotis.

Agr. J. MINKEIŠ

160 bekonų per metus

Dešimtus metus Lenino vardo kolūkio fermose dirba Janina Kazakevičiūtė. Septynis metus ji išdirbo karvių melžėja, o išplėtus kiaulių fermą, ėmėsi dar sunkesnio darbo — auginti bekonus, šerti veislines kiaules. Drg. Kazakevičiūtė, dirbdama kartu su Brone Augustinaite, išaugino ne tik daugiausia bekonų, bet ir žymiai sutrumpino jų penėjimo laiką.

Nuo metų pradžios abi šėrėjos nupenėjo 120 bekonų. O iki TSKP CK Plenumo atidarymo jos atiduos realizavimui dar 40 bekonų.

Iki šiol kolūkis 100 ha ariamos žemės jau pagamino po 23 cent kiaulienos.

A. JUODELIS

Rusų tarybinės poezijos dienos

Lapkričio 26 d. — gruodžio 2 d. Lietuvoje vyko rusų tarybinės poezijos dienos. Į Lietuvą atvažiavo rusų poetai iš Maskvos, Leningrado ir kitų Rusijos Federacijos miestų.

Rusų tarybinės poezijos dienomis įvyko literatūros vakarai Lietuvos TSR Valstybinėje filharmonijoje, Vilniaus

Valstybiniame V. Kaprako vardo universitete ir Vilniaus pedagoginiame institute, Kauno profsąjungų rūmuose, Kauno hidroelektrinės statytojų klube, Kauno rajono S. Nėries vardo kolūkyje. Svečiai iš Rusijos Federacijos susitiko su Vilniaus ir Kauno gamyklų darbininkais, studentais, apsilankė pas kolūkiečius.

(ELTA)

Naujo tipo kiaulidė

M. Melnikaitės vardo kolūkyje iškilo neįprasto valzdo pastatas. Jo sienos vos 1 m aukščio, o langai įstatyti stoge. Tai naujo

tipo apskrita kiaulidė. Joje bus penima apie 200 bekonų. Šį pastatą pastatė tarpkolūkinė statybos organizacija.

S. Sirtautas

Statybininkų dovana

Jau praeitą savaitę „Anykščių“ plytų ir drenažo vamzdžių gamyklos statybininkai perdavė naudoti mui 4-rių butų gyvenamą namą. Namai užbaigtas puse mėnesio anksčiau nustatyto laiko. Jame apsigyveno darbo pirmūno statiko Juliaus Būgos,

elektriko Matulio, betonuotojo Mališausko ir šoferio Tylos šeimos.

J. Palsys

PENZOS SRITIS. Keletą metų Nikolajus Aleksejevičius Frolovas dirbo Penzos rajono Kirovo vardo kolūkio laukininkystės brigadininku. Brigada yra CK Plenuma, N. Frolovas fermos vedėjas.

Pasisekimas atėjo ne iš karto. Daug sunkumų teko nugalėti, daug darbo ir jėgų paaukoti, kol reikalai fermoje ėmė gerėti. N. A. Frolovas pasiekė, kad visi sunkūs darbai fermoje būtų mechanizuoti, Palengvėjo melžėjų darbas. Padidėjo išmilžiai. Dabar gyvulių prižiūrėtojų kolektyvas ruošiasi naujomis darbų dovanomis sutikti TSKP CK Plenumą.

Nuotraukoje: N. A. Frolovas.

V. Grišino (TASS) nuotr.

MOKYTOJAI — KOVOTOJAI

Buržuazinėje Lietuvoje buvo kelios politinės partijos: tautininkų, valstiečių, liaudininkų, krikščionių demokratų, socialdemokratų ir kitos, kurios varžėsi tarp savęs dėl valdžios, ir visos stengėsi padaryti mokyklą savo įrankiu, kuriuo galėtų paveikti mases savo naudai. Klekvienu politinė partija buvo sukūrusi savo mokytojų sąjungą, į kurią įtraukdavo mokytojus teroru ir gėdinimais. Ypač pagarsėdavo moraliniu teroru ta sąjunga, kurios šeiminkas paimdavo valdžią į savo rankas. Po 1926 metų fašistinio perversmo kai kurie mokytojai nuo krikdėmų perbėgo pas tautininkus, nors pastarieji žiūrėjo į mokytojus su panika, pravardžiuodavo „liktarnomis“ ir priskyrė prie žemos atlyginimo kategorijos. Bet tokių perbėgėlių nedaug tebuvo. Dauguma mokytojų arba laikėsi nuošaly, arba dėjos prie mokytojų profesinės sąjungos, kurios suvažiavimuose aš matydavau profesorių Žlugdą, nusipelniusį mokytoją St. Totorių, Adomą Lastą, V. Petronį ir daugelį kitų. Toli gražu ne visi mokytojai tenkinosi vien formaliu dėstymu. Dauguma savo pamokomis parodėdavo jaunimui tiesą: skaitėdavo visuomenę paskaitas, dėmaskuojančias kapitalistinę santvarką, rėmė darbininkų sąjungą. Čia pirmoji eilė reikla paminėti buvusį Anykščių progimnazijos mokytoją Edvardą Makšį. Jis buvo mokytojas-kovotojas už tiesą. Vienas kitas jo buvusių mokinių dar prisimena tą trumparegį, nuo rachito nukentėjusį mokytoją, kuris turėjo taurią širdį. Jis labai stropiai rengdavosi pamokoms, ypač istorijos, stengdamasis istorinius įvykius aiškinti marksistinėje šviesoje. Jis ir mane paskatino dėstyti visuomeninį mok-

lą, kur galima buvo nukrypti nuo formalaus dėstymo. Nors Makšys buvo silpnos sveikatos, bet nepaprastai stiprios valios: savo pareigas atlikdavo bet kuriomis sąlygomis. Kartą prieš selmo rinkimus nuėjau aš jo sergančio aplankyti. Kai iš manęs sužinojo, kad krikdėmai rengia viešą mitingą, jis, neatsižvelgdamas į mano protestą, apsiėmė ir nuėjo į mitingo vietą. Čia jis taip alstringai demaskavo krikdėmų vedamą politiką, kunigų veidmainystę, kad Usoris ir kiti kunigėliai jautėsi visai parblošksti. 1923 metais jis išstātė savo kandidatūrą į seimą „Darbo kuopos“ sąraše. Mes aptarėme šį reikalą. Ir mes, ir jis pulkiai žinojo, kad greičiau galima į kalėjimą patekti, negu į seimą, bet vis tik nepabūgo — nuo kandidatūros neatsisakė. Tikrumoje visi „Darbo kuopos“ kandidatai į seimą narius žvalgybos buvo areštuoti ir susodinti į kalėjimus. Mokytojas Makšys apie metus prasėdėjo Panevėžio kalėjime. Po to mokytojauti Anykščiuose jam nebeleido. Tada jis persikėlė į kitą apskritį ir dirbo pradinėje mokykloje. Tik neilgai. Mat, tokius mokytojus sekė ne tik žvalgyba, bet ir klebonai. Jį mėtydavo iš visų mokyklų, į kurias jis įstodavo kaip mokytojas. Pagaliau jis suprato, kad dirbti mokykloje jam neįmanoma.

1940 m. Tarybų valdžia paskyrė Makšį Kretingos apskrities vykdomojo komiteto pirmininku.

Prasidėjus karui, čia jį pačiupo hitlerininkai ir 1941 metais sušaudė.

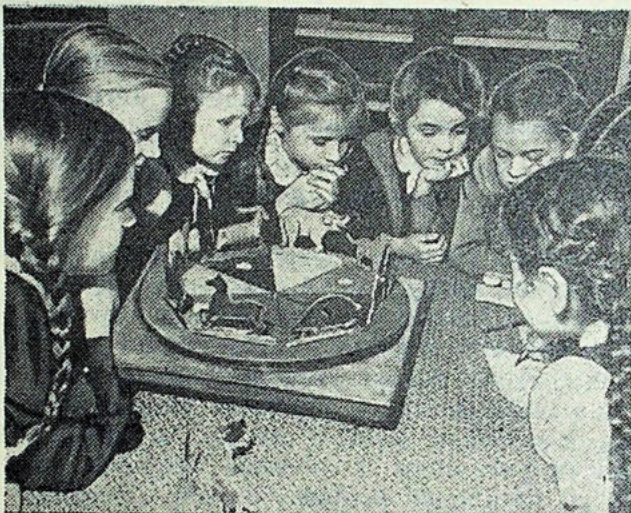
Man prisimena ir pažangūs mokytojai Julė Zabielaitė, Vincas Petronis. Zabielaitė skatindavo darbininkus mokyti savo vaikus, ji paremdavo juos materialiai arba pati mokydavo. Petronis padėjo suorganizuoti

zuoti pažangiųjų mokslėvių būrelius, pravedavo ateistinę propagandą. Kiti mokytojai jė ir nedrįsdavo viešai pasisakyti prieš valdančiųjų partijų vedamą politiką, bet paremdavo darbininkų sąjungą, slapta aukodami MOPR-ui. Tokiais mokytojais buvo Dabkus, Kregždė, Morkūnas, Žvyronas ir daugelis kitų.

Tarybinis mokytojas neturėtų užmiršti senosios kartos draugų, prisiminti juos, mokyti iš jų kovoti su auklėjamojo darbo sunkumais. Ir dabar reikalingi mokytojai — kovotojai su kapitalizmo atgyvenomis žmonių sąmonėje.

P. SULGA

LTSR nusipelnęs mokytojas

Siaulių pionierių rūmus lanko daugiau kaip 700 miesto vaikų. Plačiai respublikoje žinomi pionierių rūmų jaunieji saviveiklininkai. Dramos, choreografinės būreliai, akordeonistų ansamblis ir styginis orkestras koncertavo Vilniaus televizijos studijoje. Veikia mezgimo, siuvimo ir audimo būrelis. Vadovaujamais liaudies menininkės Juze- fos Valnauskienės, mergaitės audžia tautines juostas. Aktyviai dirba dailiojo čiuožimo, stalo teniso, turistų ir kiti būreliai.

Nuotraukoje: pionierių rūmų poilsio kambaryje.

K. Liubšio (ELTOS) nuotr.

Tikriname gyvulių žiemojimo sąlygas

ŠTAI KUR PASLAPTYS!

— Nejvykdysim išpareigojimų. — vieną rytą melžėja St. Davidonytė pareiskė savo draugel.

— Kad aukštai ir užsišokom. Net po 1700 kg pieno reikia primelžti, — atsiduso V. Milčiukaitė.

— Aišku, kur tai matyta, kad, šeriant karves šiaudais, daug pieno gautum.

Iš tiesų, Puškino vardo kolūkyje ne kokie reikalai. Per 11 mėnesių čia primelžta iš kiekvienos karvės vos po 1550 kg pieno. Iki išpareigojimo įvykdymo trūksta dar 150 kg. Primelžiant per dieną po 8—9 kg pieno, ši skaičių galima lengvai pasiekti. Bet išmilžiai rodo, kad puškiniečiai

nesirūpina pieno gamybos didėjimu. Per dieną iš karvės primelžiama tik po 2—2,5 kg. Nėra ko daugiau ir norėti. Čia galvėjams skiriamai labai maži pašarų daviniai. Per dieną karvės gauna tik po 12 kg stambliųjų pašarų, po 1 kg koncentratų ir po 8 kg kukurūzų siloso.

Specialistų apskaičiuota, kad vienos karvės, sveriančios 350 kg, gyvybei palaikyti reikia per dieną sušerti pašarų, turinčių 4 pašarinius vienetus. Gi karvių produktyvumui pakelti reikia dar apie 3 pašarinius vienetus.

Zinoma, kad 1 kg ruginių šiaudų turi apie 0,2, 1 kg vasarinių šiaudų — 0,3, kukurūzų siloso 1 kg — 0,16 ir koncentratų 1 kg — apie 1 pašarinį vienetą. Vadinasi, Puškino vardo kolūkiečiai karvė per dieną gauna apie 5,28 pašarinio vieneto. Kiekvienam kilogramui pieno pagaminti kolūkiečiai turi sušerti tiek pašarų, kad papildo-

mai karvė gautų nuo 0,42 iki 0,56 pašarinio vieneto per dieną. Tuo tarpu čia pieno gamybai galvijai gauna iš viso tik po 1,28 pašarinio vieneto. Žinoma, tas dar nieko nepasako. Blogai, kad didžiausią pašarų davinio dalį sudaro šiaudai, kurie turi labai mažai virškinamųjų baltymų ir kitų maistingų medžiagų. Dar vienas dalykas. Beveik visos kolūkiečių karvės veršingos. Reiškia, joms reikia šerti daugiau ir geresnių pašarų, kad duotų didelę produkciją.

Štai paslaptys, dėl kurių šiame kolūkyje nekoks karvių produktyvumas.

Neveltui sakoma: „Karvės pienas ant liežuvių“. Puškiniečiai turi aprūpinti galvijus maistingesniais pašarais. Ko-ne-ko, o koncentratų davinį būtina padidinti. Tik šeiminkiškas galvijų šerimas duos gerus rezultatus.

Alf. BRIEDIS
(„K. d.“ koresp.)

Namus stato kolūkis

Kas metai „Lenino keliu“ kolūkyje atsiranda vis daugiau kolūkiečių, norinčių keltis į kolūkinę gyvenvietę. Naujakuriai susidurdavo su įvairiais sunkumais: trūkdavo statybinių medžiagų, ištisus metus kolūkiečiai, statantys nuosavą namą, negalėdavo dirbti laukuose ar jermoje.

— O kolūkis ar negalėtų pastatyti mums namų, — kartą valdybos posėdyje pasiūlė briga-

dininkas V. Dagys.

— Žinoma, galėtų, — pritarė kolūkiečio pirmininkas A. Slavenskas.

Buvo sudaryta speciali statybinių brigada. Dabar kolūkiečiams nebereikia rūpintis namų statyba. Kolūkis duoda medžiagą, įrengia namus. Kolūkiečiams belieka tik įkurti ir atšvesti. Už pastatytą gyvenamąjį namą kolūkiečiai turi sumokėti kolūkiui 300 darbadienių, kurie atskaičiuojami iš jo uždarbio per tris, penkis ar dešimt metų, žiūrint, kuriam laikui sudaryta sutartis. Kadangi kolūkiečiai darbdienis turtingas, dauguma kolūkiečių atsilygins kolūkiui kuo trumpiausiu laiku. Žinant, kad čia darbadienio vertė sudaro apie 20 rublių, pastatytas gyvenamasis namas kainuoja kolūkiečiui 6000—7000 rublių.

Siais metais kolūkinėje gyvenvietėje įkurti ir atšventė karvių melžėjos V. Rudokienės, laukininkystės darbininkų St. Rimkaus, A. Dagio, Br. Budreikos ir kitų šeimos. Naujuose namuose jau gyvena 15 kolūkiečių.

B. MELÉNISKIS

TRUMPAI

Net po 3—4 laikraščius užsisakė Anykščių plytų fabriko darbininkai K. Venclova, V. Misiūnas ir kt.

P. Juselis

Sėklos dar varpose

Nebūna to pavasario, kad Zdanovo vardo kolūkiečiai žemdirbiai nevēluotų sėjos. Kai reikia į laukus eiti, čia dar tik valomos sėklos.

Ne geriau gali atsitikti ir ateinančių metų pavasarį. Tai rodo lėtas kūlimas. Nors į klojimus buvo suvežti javai nuo 326, bet iki šiolei iškulti tik nuo 260 ha. Blogiausia, kad kuliama jais ne iš sėklinių sklypų, o kurie papuola. Antroje, Ant. Petronio vadovaujamoje brigadoje kūlimas ėjo prie pabaigos. Reikėjo tik iškulti sėklinės avižas, ir brigada būtų apsirūpinusi sėklomis. Bet buvo užkomanduota kuliama perkelti į kaimyninę brigadą.

Mašinistas J. Šakėnas taip ir padarė: nuvažavo į P. Matulio vadovaujamą brigadą, o čia nepakanka kūrėjų, žmonės renkami į darbą tik apie pusiaudienį, anksti skirtoji namo. Per dieną prikuoliama tik po 2—3 tonas grūdų, nors su turima kuliama galima prikulti po 4—5 tonas.

Kai lėtai kuliama, nėra ko ir į sėklų fondus pilti. Pagal planą reikia išskirti sėklai 226 cnt grūdų. Bet į sandėlius supilta tik 140 centnerių. Kol kas kolūkiečių valdyba nežino, ar pakaks veislinių grūdų sėklai.

Supilti grūdai neišvalyti. Vasariniuose kviečiuose ir miežiuose gausu piktžolių

sėklų. Suversti į krūvas, grūdai pradeda kaisti. Kolūkis turi fuktelį ir trijerį. Per dieną su jais galima išvalyti apie 3—4 tonas grūdų. Bet šiam darbui paskiriama mažai žmonių. Pasidarbuoja 3—4 moterėlės keletą valandų per dieną ir traukia į namus. Ne jų rankoms kilnoti sunkius maišus ir sukli mašinas. Juk grūdų valymas čia nemechanizuotas.

Kolūkiečių valdyba turėtų geriau organizuoti kūlimo darbus ir sėklų fondų supylimą. Jei vienoje brigadoje trūksta kūrėjų, reikia pasikviesti į talką kaimynus. Grūdų valymui būtina sudaryti pastovią kolūkiečių grupę.

R. Eidukaitė,
B. Silgalis

Trokštu būti mokytoja

Aš nežinau, kodėl aš pamėgau literatūrą iš pat vaikystės dienų. Skaitydavau viską, kas pakliūdavo į rankas, paskui ilgais vakarais, paruošusi pamokas, prie žibalinės lempos pasakodavau priglūdusi prie mamytės apie knygų herojus. Ir nuo to laiko, kai banditai išplėšė klubą-skaityklą, kai suplėšytų knygų lapus rudens vėjas maišė kartu su nukritusiais klevų lapais, aš kitaip pradėjau žiūrėti į knygas. Juk tik literatūra, nesvarbu, ar ji politinė, mokslinė, ar

grožinė, duoda atsakymą į visus mus dominančius klausimus. Aš domiuosi ja ne todėl, kad pati jausčiau malonumą ar pasitenkinimą, bet todėl, kad tai, ką pati pajutau, supratau, sužinojau, galėčiau išiepti ir jauniesiems skaitytojams: meilę gyvenimui, literatūrai, knygai.

Kaip tik todėl man labai norėtusi studijuoti Pedagoginiame institute savo pamėgtą mokslo šaką.

A. Žasinaite
J. Biliano vardo vidurinės mokyklos mokinė

Skaitytojų LAIŠKAI

Reikia įsikišti į jų gyvenimą

Svėdasų apylinkėje gyvena keletas prisiekusių girtuoklių. Du draugai prie taurelės yra Kazys Zabarskas ir Vladas Salkus. Girtas Zabarskas kiekvieną sutiktąjį užkabina, apšmeižia. Zmogui, papuolusiam po tokių necenzūruotų žodžių kruša, darosi didžiulė gėda.

Salkus, parėjęs girtas namo, muša žmoną, gąsdina vaikus. Klek kartų teko matyti Salkuvienę sumuštą, sudaužytą. Dažnai moteris verkdamas skundžiasi:

— Jei nesuspėčiau išbėgti, tai jis, ko gero, ir užmuštų.

Salkaus sūnus Vytautas nebesimoko, bet eina uždarbiauti, nes sunku prasimaitinti aštuonių narių šeimai. Žinoma, motina iš pradžių džiaugėsi tokia parama. Bet visai neseniai tėvas pradėjo pratinti ir sūnų girtuokliauti. Ir to pasekmės yra tokios, kad Salkų šeimoje jau girtuokliauja bei rūko du vyrai — tėvas ir sūnus. Paskutiniu laiku pas juos vėl įvyko muštynės. Salkus išvarė žmoną. Bet kas gi rūpinsis keturiais mažais vaikučiais? Ar nevertėtų padėti šiai šeimai įeiti į normalias gyvenimo vėžes?

G. BERZINYTĖ

Reikia išaiškinti visus brakonierius

Lapkričio 15 dieną prie Aulelių apylinkės kolūkiečio sodybos atnėgo brakonierių pašauktas briedis. Susirinkę kolūkiečiai stengėsi patikti sužeistam žvėriui. Tik medžiotojas D. Špailas pareiškė:

— Tegų sau eina. Kam reikės, tas jį sušaukys.

D. Špailovo elgesys nenustebino apylinkės gyventojų. Jie žino, kaip Špailovas „myli ir globla“ žvėrelius. Gamtos apsaugos darbuotojų D. Špailovas buvo nuginkluotas ir atimtas iš jo medžiotojo bilietas. Nuginkluotas ir medžiotojas Balys Zemaitis, kuris „nesuskaito“, kelias dienas į savaitę leista medžioti.

KAZACHIJOS TSR. Alma-Atos mėsos kombinate pradėjo veikti paukštienos apdirbimo cechą. Per pirmąsias dvi savaites cecho kolektyvas apdirbo daugiau kaip 30 tūkstančių vištų.

Nuotraukoje: naujame ceche. V. Pordenko (TASS) nuotr.

Pažadai pažadėliai...

Mes, ažuoliečiai, labai mėgdavome kino filmus ir gausiai lankydavome. Bet kai tik prireikė statyti kino aparatinę, mus ir nusiojo lankyti kilnojamas kinas.

— Pirmininke, raskit keletą lentų ir pastatykit aparatinę, — reikalavo kino darbuotojai.

Mūsų pirmininkas pažadams greitas: kaip mat pažadėjo viską sutvarkyti.

Tik blogai, kad toliau pažadų reikalai nenuėjo.

O mes vis tik tikimės sulaukti kilnojamojo kino.

„Ažuolo“ kolūčio jaunimas

Geras prekybininkas

Jau kuris laikas Lenino vardo kolūkj, kaip esantį toli nuo krautuvio, aptarnauja Anykščių raikopsąjungos autokrautuvė. Šoferio — pardavėjo Meišto darbu kolūkiečiai labai patenkinti. Jis atvažiuoja visada nustatytu laiku, kiekvieną penktadienį atveža reikalingiausių prekių, išklauso kolūkiečių pageidavimus.

A. JUODELIS

FELJETONAS

PERKI GAIDĮ—PIRK IR ARKLĮ

Kas nežino pasakaitės apie čigoną, arklių ir gaidį. Kartą čigonėlis, plaukdamas ant arklio per upę, ėmė skęsti. Relingus sukčius prisidėjo visus pinigų, kuriuos gaus pardavęs arklių, bažnyčiai paaukoti. Kai šiaip taip išsikopstė, nebėra kaip pažado netesėti. Ir sugalvojo gudrusis čigonas kartu su gaidžiu parduoti arklių.

— Už arklių — du litai, o už gaidį — visas šimtukas, — nustatė jis kainą. — O pirkti reikia abu: ir gaidelį, ir arklių.

— Pas mus yra gudresnių, — sako vienas anykštėnas. — Va, paklauskite tokios pasakos-nepasakos.

...[sistelgė Anykščiuose tokia prekybos-tiekimo kontora. Arklių ir gaidžių ji nepardavinėjo, bet suktą čigonėlį toli pralenkė.

Toli apie šią kontorą garsas pasklido. Mat, ji pradėjo kolūkius ir įmones mašinų dalimis aprūpinti. O jų visiems reikia. Ateina vieną dieną į kontorą Anykščių statybos-montavimo valdybos atstovas ir sako:

— Traktoriui vikšrų turit? Na tai malonėkit išrašyti sąskaitėlę.

Pasodino atstovą prie didelio stalo ir ėmė didelę sąskaitą rašyti. Ne tik vikšrus, bet dar ir visokių kitokių detalių, kurios nebent Nojaus laivui buvo reikalingos, prirašė.

— Bet gi mums to šlamšto nereikia, — užprotestavo valdybos atstovas.

— Neimsit jo, ir vikšrų negausit, — pasakė prekybininkas ir įbruko sąskaitą klimentui į rankas.

— Tai valstybinių pinigų švaistymas, — bandė įrodinėti klimentas.

— Visi mes švaistom. Vikšrus gausit naujus, o visa kita — nors į laužą verskit.

Ką gi, be vikšrų — nevažiuosi. Tenka ir šlamštą pirkti.

„Diktari“ kolūčio traktoriui pabirgulis. Kolūčio atstovas atbeldė į garsiąją kontorą, atsivežė seną guolį. Sandėlininkas Galvonas ilgai vartė rankose subyrėjusį guolį ir, grąžindamas jį atgal, tarė:

— Tokio guolio negaliu pakeisti. Jis gi visiškai sutrūkęs.

Stal dar kokias naujoves sugalvojo! Vadinasi, reikia atsivežti gerą guolį, pakeisti jį į kitą, gal būt tokį pat, ir už tai dar pinigų mokėti?

Dažnai reikalinga tam ar kitam kolūkiui detalė, kuri pagaminta iš spalvotojo metalo. Atveža iš kolūčio susidėvėjusią detalę, išsirašo sąskaitą. O sandėlyje prasideda derybos:

— Per mažai. Naujoji detalė sveria daugiau, — įtikinėja sandėlininkas.

— Bet juk senoji susidėvėjo ir turi sverti mažiau. Tai ką, gal aš eisiu į juvelyrą sidabrinių šaukštų pirkti? — pyksta klimentas.

— Pirkis ir auksinius, jei norėsi naują detaliukę gauti, — kerta kaip kirvius sandėlininkas.

Tai matot, kokia tvarkelė toje naujoje kontoroje: perki gaidį — pirk ir arklių!

L. VAITKUS,

Draugystė tarp Zarasų rajono V. Kudirkos vardo kolūčio jaunųjų saviveiklininkų ir Lietuvos TSR Akademinio dramos teatro aktorių užsimezgė visai neseniai. Šią vasarą vilniečiai pasirodė kolūkyje su spektakliu „Vandens lelija“.

Vėliau kolūčio jaunieji artistai lankėsi Vilniuje teatrinės savaitės metu. Tuomet ir buvo pakviestas į kolūkį N. Nakas suvaldinti pagrindinio valdymens saviveiklininkų pastatytoje pjesėje „Zaldokynė“.

Nuotraukoje: scena iš spektaklio „Zaldokynė“. (Iš kairės į dešinę) Magdalena Paukštytė — Aldona Andrijauskaitė, Zaldokas — LTSR nusipelnęs artistas N. Nakas ir Motiejus Sapiega — Vladas Valcekauskas.

M. Baranausko tekstas ir nuotr.

(ELTA)

Kultūrinis GYVENIMAS

Subatvakariai pas cvirkiečius

Ateina vakaras ir tirtos sutemos apgaubia Petro Cvirkos vardo kolūkj. Namuose įsižiebia šviesos.

Viena, antra, trečia... Į kurį namą beužsuktum — visur ant stalo pamatysi begulinčią atverstą knygą, laikraštį, prie radijo imtuvų — žinių besiklausančius senesnio amžiaus kolūkiečius. Laikraščiai, knygos, radijas įėjo į cvirkiečių buitį ir, atro-

do, sunku būtų įsivaizduoti kolūkiečių laisvalaikį be jų.

Užsuk šeštadienio vakarą į Trumbatiškio apylinkės biblioteką. Čia dažnai galėsi sutikti nemažą jaunųjų ir merginų, vaikų ir senesnio amžiaus kolūkiečių, kurie vakarais užėina pasikeisti knygų. Apylinkės bibliotekoje yra arti 6000 knygų, o kokios pageidaisi — jums visada padės išsirinkti, patars bibliotekos vedėja komjaunuolė Bronė Seliukaitė.

Paėjėk dar keletą žingsnių, ir būtinai neiškėsi neužsukęs į apylinkės kultūros namus. Čia galėsi sutikti ne tik cvirkiečių, bet ir „Kellas į komunizmą“ kolūčio kolūkiečių.

Ilgų rudens vakarų praleisti susirenka ne tik jaunimas, bet ir senesnio amžiaus kolūkiečiai. Gana dažnai rengiami klausimų-atsakymų vakarai. Juose aktyviai dalyvauja ne tik kultūros namų ir bibliotekos darbuotojai, bet ir žemės ūkio specialistai, mokytojai.

Ne tiek skoningai papuošta kultūros namų salė sutraukia daug lankytojų, kaip įdomios ir turiningos programos.

Kultūros namų scenoje

Aštria satyros ugnimi pliekia negeroves kultūros darbuotojų satyrinis sienlankraštis „Botagas“, kuris pastaruoju laiku tapo rimtu komjaunuolių pagalbininku, padeda kovoti su girtuokliais, tinginiais, triukšmadariais, apsilėdėliais ir kolūkinio turto grobstytojais. Pastrodo ir „Keliauninkas po apylinkę“. Tai kultūros namų meno vadovas Povilas Rudokas. Jis papasakoja savo naujus įspūdžius iš kelionės po apylinkę. Keliauninko įspūdžiuose pliekiamos negerovės.

Džiugu matyti, kaip buvusiam visų pamirštame užkampyje, Trumbatiškyje, verda kultūrinis darbas.

F. SIAUCIULIS
(Mūsų koresp.)

Skaitytojų konferencija

Praėjusį šeštadienį Debeikių vidurinėje mokykloje buvo surengta skaitytojų konferencija Mykolo Sluckio knygos „Geri namai“ aptarimui. Knygos aptarime gausiai dalyvavo skaitytojai.

Atskirų romano herojų telgiamus bruožus išryškino J. Satkauskaitė, I. Adamonytė, S. Šiaučulis ir kt. Ištraukas iš romano skaitė J. Pavilauskaitė ir J. Adamonytė.

F. Ajeraitis

TARPTAUTINĖS PABIROS

Liūdna statistika

Kasmet Alpėse žūsta dešimtys sportininkų, kopiančių į sunkiai prieinamas kalnų viršūnes.

Statistikos duomenimis, rašo Prancūzijos laikraštis „Jumanite“, šiais metais

Alpėse žuvo 281 alpinistas, jų tarpe 107 australai, 58 italai, 53 šveicarai, 37 prancūzai ir 26 vokiečiai. Praėjusiais metais Alpėse žuvo 283, o 1957 metais — 383 žmonės.

Lokių užpuolimas

Šiaurinėje Japonijos dalyje įvyko nepaprastas atsitikimas. Čia žemės ūkio rajonus užpuolė lokiai.

Vejami anksti šiais metais prasidėjusių šalčių ir bado, keli šimtai išvargusių lokių nusileido nuo kalnų į slėnius ir pradėjo ten „medžioti“. Alkanų lo-

kių užpuolimo objektas tapo kaimai ir gyvenvietės kalnų papėdėje.

Kaip pranešė Japonijos laikraštis „Asachi“, Hokaido saloje ir šiaurinėje Honsiu salos dalyje lokiai sudraskė kelis žmones. Šio „didžiojo antplūdžio“ metu šių rajonų gyventojai užmušė 350 lokių.

MONGOLIJOS LIAUDIES RESPUBLIKA. Šimtai valstybinių ūkių darbuotojų šeimų persikelia į puikiai įrengtus butus.

Nuotraukoje: Ononsko valstybinio ūkio šoferio — pirmūno žmona F. Ceren savo bute.

V. Petrenko (TASS) nuotr.

Darbštus kalvis

„Anykščių šilėlio“ kolūkio I brigados kolūkiečiai gerbia už darbštumą Kalvį Vytautą Vasillauską. Darbas jo rankose tirpsta. Siuo metu kalvis remontuoja brigados inventorius. Jau atremontavo keletą plūgų ir akėčių.

J. Zibas

Klaidos atitaisymas

„Kolektyvinio darbo“ Nr. 95 atspausdintose Anykščių rajono greitosios medicinos pagalbos taisyklėse dėl liginės darbuotojų kaltės 4 punkte buvo praleista: „Ne laimingų atsitikimų ar staigaus susirgimo atveju greitosios medicinos pagalbos darbuotoją gali iškviesti kiekvienas asmuo“. Toliau kaip tekste.

Redaktorius St. VINCIONAS

Svėdasų vidurinės mokyklos 8b klasės mokiniai nuoširdžiai užjaučia

VALUNTĄ BRONIŲ, jo tėveliui mirus.

Skiemonių vidurinės mokyklos VI-tos klasės mokiniai nuoširdžiai užjaučia klasės vadovę

VALUNTAITĘ STASĘ, jos tėveliui mirus.

Sportinei žiemai artėjant

Šią žiemą Anykščių J. Biliūno vardo vidurinės mokyklos stadione yra numatyta įrengti čiuožykla. Čia bus galima žaisti ledo ritulį, o aplink eis ledinis takas greitojo čiuožimo mėgėjams. Čiuožykla numatoma radiofikuoti ir elektrifikuoti. Būtų gražu, jei miesto sportininkai ir moksleiviai talkininkautų čiuožyklos įrengime.

Dar labai trūksta žiemos sporto inventorius. Rajono sporto draugijų ir organizacijų sąjungos taryba turi įsigyti didesnę kiekį čiuožimo inventorius, nuomoti ji mėgėjams, ypač jaunesnio amžiaus vaikams. Padedant vyresniesiems draugams, prižiūrint specialistams, iš jaunimo galima išugdyti gerų čiuožėjų — lenktynininkų, ledo ritulio žaidėjų.

Gerai sąlygas čiuožimo sportui turi svėdasiečiai. Prie pat miestelio esąs ežeras — puikiai natūrali čiuožykla. Svėdasų vidurinės mokyklos sportininkai nutarė čia įsirengti čiuožimo aikštę.

Džiugu būtų, jei dauguma kolūkių įrengtų čiuožyklas, įsigytų reikiamą inventorių.

Patį populiariausią ir prieinamiausią sporto šaką — slidinėjimą. Inventorius nesu-

dėtingas, lengvai įsigyjamas kiekvienam mėgėjui.

Dabar kaip tik laikas peržiūrėti ir sutvarkyti turimas slides. Jei jų trūksta — įsigyti naujų.

Labai svarbu reguliariai treniruotis. Didžiausią dėmesį reikia skirti visapusiškam organizmo stiprinimui, išvermės, jėgos ugdymui.

Ypatingai kruopščiai turi ruošti žiemos sporto sezonui kaimo

jaunimas. Šiomet pirmą kartą bus surengtos „Nemuno“ draugijos žiemos žaidynės, kuriose galės dalyvauti tik kaimo jaunimas. Žvejai-mėgėjai pasibaigė žvejybos sezoną. Dauguma jų ruošiasi poledinei žūklei. Reikėtų žvejams-mėgėjams organizuoti poledinės žūklės varžybas. Žiema ne už kalnų, ir reikia pasiruošti tinkamai ją sutikti.

Alg. Markevičius Mokytojas

Uostamiesčio imtynininkai Anykščiuose

Praėjusį sekmadienį respublikos taurės klasikinio imtynių varžyboms į Anykščius buvo atvykę Klaipėdos imtynininkai. Jie susitiko su vietos nemūniečiais. Pirmieji ant kilimo kovas pradėjo visų lengviausio svorio imtynininkai Ceslikauskas (Anykščiai) ir Agafonovas (Klaipėda). Didėsnį patyrimą turintis Agafonovas 9 minutėse pasiekė pergalę. Kai ant kilimo susitiko pajėgus antraatskyrininkas Vdovinas (Klaipėda) ir anykštietis Katinas, žiūrovai manė, kad klaipėdiečiai pasieks pergalę. Bet neatšargiai mesdamas, pats Vdovinas mentėmis pasiekė kilmą. Dar vieną pergalę mūsų komandai iškovojo lengvasvoris Latatujevas.

Kaip ir visada, taip ir

ši kartą žiūrovai nekantraudami laukė anykštėno J. Malelės pasirodymo. Ir štai ant kilimo pirmaatskyrininkas J. Malelė ir pajėgus klaipėdietis Vinhelis. Pakiliai sukovojęs, Malelė pasiekė pelnytą pergalę.

Mūsų pussunkiasvorio, respublikos jaunių pirmenybių prizinininkui Alg. Raupeliui nesisekė. Jam teko kovoti su didesniu patyrimą turinčiu, o taip pat daug sunkesniu klaipėdiečiu Račkausku. Nors Algis ir rimtai pasipriešino, bet pergalę iškovojo uostamiesčio atstovas.

Sunkiaame svoryje klaipėdiečiai tašką pelnė be kovos, nes mūsų komandoje nėra sunkiasvorio. Ir taip galutinės varžybų rezultatas 5:3 uostamiesčio imtynininkų naudai.

J. Pajarskas

Anykščių rajono kilnojamojo kino maršruto

G R A F I K A S

1959 m. gruodžio mėn.

En. Nr.	Vietovių pavadinimai, kur bus demonstruojami kinofilmai	FILMŲ PAVADINIMAI IR DEMONSTRAVIMO DATOS			
1.	Klivėnai	3	12	21	
2.	Mačionys	4	13	22	
3.	Diktari	5	14	23	
4.	Voversl	6	15	24	
5.	Skiemonys	7	16	25	
6.	Pašiliai	8	17	26	
7.	Kurklėliai	9	18	27	
8.	Slavėnai	10	19	28	
9.	Anykščių RTS	11	20	29	
1.	Būtėnai	3	12	21	
2.	Auleliai	4	13	22	
3.	Savičiūnai	5	14	23	
4.	Netikiškiai	6	15	24	
5.	Mikieriai	7	16	25	
6.	Leliūnai	8	17	26	
1.	Burbiskis	3	12	21	
2.	Rubikiai	4	13	22	
3.	Puodžiai	5	14	23	
4.	Trumbatiškis	6	15	24	
5.	Lipšiai	7	16	25	
1.	Jakubava	3	12	21	
2.	Pagirliai	4	13	22	
3.	Piktagalis	5	14	23	
4.	Andrioniškis	6	15	24	
5.	Mogylai	7	16	25	
6.	Niūronys	8	17	26	
7.	Bikūnų apylinkėje	9	18	27	
1.	Elmininkų band. st.	3	12	21	
2.	Bikūnai	4	13	22	
3.	Cekonys	5	14	23	
4.	Kalveliai	6	15	24	
5.	Debelkiai	7	16	25	
6.	Debelkiai	8	17	26	
7.	Aknystų inv. nam.	9	18	27	
8.	Varkujai	10	19	28	

ANYKŠČIŲ RAJONO KULTūros SKYRIUS